

Η Οδοντιατρική στο Εθνικό Σύστημα Υγείας

ΣΤΡΑΤΟΣ ΧΑΣΑΠΗΣ¹

National Health Care System and Dentistry

S. CHASAPIS

Με το Ν. 1397 που ψηφίστηκε το Καλοκαίρι του 1983, για πρώτη φορά στη χώρα θεσπίζονται οι προϋποθέσεις και δημιουργείται ενιαίο, οργανωμένο σε όλη τη χώρα, Εθνικό Σύστημα Υγείας και υλοποιείται η υποχρέωση του κράτους για την εξασφάλιση της υγείας και της περίθαλψης του συνολικού πληθυσμού της χώρας.

Δημιουργούνται ενιαίες προϋποθέσεις λειτουργίας των υπαρχόντων και δημιουργούμενων, νέων Νοσοκομείων και επίσης δημιουργούνται περίπου 180 Κέντρα Υγείας που καλύπτουν τις αγροτικές περιοχές της χώρας.

Με τον ιδρυτικό νόμο του ΕΣΥ εισάγεται για πρώτη φορά η οδοντιατρική περίθαλψη στο δημιουργούμενο ΕΣΥ, με τη δημιουργία Οδοντιατρικών τμημάτων στα Νοσοκομεία και αντίστοιχα οδοντιατρικά τμήματα στα Κ.Υ.

Στο άρθρο 15 παρ. 1 που αφορά το ρόλο των Κ.Υ. ορίζεται επί λέξη ότι στις υποχρεώσεις του Κ.Υ. είναι και η παροχή οδοντιατρικής περίθαλψης, καθώς και η προληπτική οδοντιατρική και υγειονομική διαφώτιση του πληθυσμού.

Επίσης, ορίζεται η λειτουργία των οδοντιατρικών τμημάτων στα Νοσοκομεία, τα οποία είναι ενταγμένα στο χειρουργικό τομέα με δυνατότητα να αποτελέσουν ανεξάρτητα τμήματα στα Νοσοκομεία, όπου δημιουργούνται, περισσότερα του ενός τμήματα παροχής οδοντιατρικών υπηρεσιών.

Ακολουθεί η ανέγερση Κέντρων Υγείας Αγροτικού Τύπου και η σύσταση των Οργανισμών τους, που περιλαμβάνει στη σύνθεσή τους από 1-5 Οδοντιάτρους ανάλογα με τον πληθυσμό της περιοχής ευθύνης του εκάστοτε Κέντρου Υγείας.

Το 1985 ξεκινάει η προκήρυξη των θέσεων ιατρικού προσωπικού και η στελέχωση των οδοντιατρικών των Κ.Υ.

Το ίδιο διάστημα με βάση το ενιαίο πλαίσιο, που καθοδηγεί τις Διοικήσεις των Νοσοκομείων για τη σύσταση και διαμόρφωση των νέων Οργανισμών τους, εγκρίνονται και δημοσιεύονται οι νέοι Οργανισμοί των Νοσοκομείων με τη δημιουργία Οδοντιατρικών τμημά-

των και θέσεων οδοντιάτρων στα περισσότερα Νοσοκομεία της χώρας, καθώς και Γναθοχειρουργικά τμήματα σ' ορισμένα Νοσοκομεία, με στόχο την ύπαρξη γναθοχειρουργικών κλινικών και σε Νοσοκομεία της περιφέρειας.

Οι θέσεις που συστάθηκαν αρχίζουν να προκηρύσσονται το 1985 με την υλοποίηση του Ν.1397 και στελεχώνονται όλες, αφού παρατηρείται έντονο ενδιαφέρον από την πλευρά των Οδοντιάτρων με κατάθεση δεκάδων αιτήσεων για κάθε προκηρυσσόμενη θέση.

Το ενδιαφέρον των Οδοντιάτρων να στελεχώσουν τα τμήματα των Κ.Υ. και των Νοσοκομείων συνεχίζεται να παρατηρείται μέχρι σήμερα, σε κάθε προκήρυξη νέας θέσης.

Σήμερα, υπηρετούν στο ΕΣΥ περίπου 600 Οδοντιάτροι, εκ των οποίων οι 250 στα Νοσοκομεία και οι υπόλοιποι στα Κέντρα Υγείας.

Από το ξεκίνημα λειτουργίας των Κ.Υ. δημιουργούνται οι πρώτοι προβληματισμοί που απασχόλησαν έντονα τους συλλόγους και την Ελληνική Οδοντιατρική Ομοσπονδία, καθώς και το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας. Αφορούσαν, κυρίως, το είδος και την έκταση των παρεχόμενων υπηρεσιών των Κ.Υ.

Μετά από διάλογο εκδόθηκαν σχετικές αποφάσεις του ΚΕ.Σ.Υ., που επικυρώθηκαν στην συνέχεια με Υπουργικές Αποφάσεις. Το περιεχόμενο αυτών προσδιορίζει ότι από τα Κ.Υ. παρέχονται υπηρεσίες αγωγής υγείας και πρόληψης στο σύνολο του πληθυσμού και πλήρης οδοντιατρική περίθαλψη για τον πληθυσμό ηλικίας από 0-18 ετών, καθώς και περίθαλψη μόνο επειγόντων περιστατικών για τον πληθυσμό ηλικίας πέραν των 18 ετών.

Τα Κ.Υ. βρίσκονται σε στενή συνεργασία με τις δομές Α/βάθμιας και Β/βάθμιας εκπαίδευσης και τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης της περιοχής τους, προκειμένου να υλοποιήσουν ευκολότερα και γρηγορότερα τους στόχους τους.

Με παρόμοιες αποφάσεις καθορίζεται, ότι τα οδοντιατρικά τμήματα των Νοσοκομείων παρέχουν οδοντιατρική φροντίδα στους νοσηλευόμενους στα Νοσοκομεία, αλλά και υπηρεσίες αντιμετώπισης έκτακτων

¹ Ο Πρόεδρος-Γενικός Διευθυντής του Πε.Σ.Υ.Π. Ανατ. Μακεδονίας - Θράκης

και επειγόντων περιστατικών σε εξωτερικούς ασθενείς.

Τα γναθοχειρουργικά τμήματα παρέχουν πλήρη περίθαλψη ανάλογη της ειδικότητας.

Με τη λειτουργία των οδοντιατρικών τμημάτων, τη διαπίστωση υφισταμένων αναγκών, την εμπειρία και εξειδίκευση που στο διάστημα αποκτήθηκε, καθορίστηκε, αργότερα με Υπουργικές Αποφάσεις ο ρόλος ορισμένων τμημάτων και ο χαρακτηρισμός να παρέχουν οδοντιατρικές φροντίδες σε Άτομα με Αναπηρίες.

Τα Κ.Υ. αποτέλεσαν περιφερειακές μονάδες των Νοσοκομείων, διοικούμενα από τις Διοικήσεις των Νοσοκομείων μέχρι το 1992, οπότε και μεταφέρθηκαν στην αρμοδιότητα εποπτείας και διοίκησης των Δ/νσεων Υγείας των Νομαρχιών. Η ρύθμιση αυτή δεν απέδωσε την αναμενόμενη αναβάθμιση, με αποτέλεσμα να επανέλθουν στη διοικητική αρμοδιότητα των Νοσοκομείων με ρυθμίσεις, αυτή τη φορά, ως προς την επιστημονική και λειτουργική διασύνδεσή της το 1994.

Με το Ν.2889/01 και την εφαρμογή της αποκέντρωσης με τη δημιουργία των Πε.Σ.Υ.Π., ορίζονται ως ανεξάρτητες μονάδες που υπάγονται, απευθείας, στο αντίστοιχο Πε.Σ.Υ.Π.

Το 1985 με το Ν 1579 καθορίζονται, για πρώτη φορά, ως ειδικότητες της Οδοντιατρικής η Γναθοχειρουργική και η Ορθοδοντική.

Με μεταγενέστερες αποφάσεις καθορίζονται οι προϋποθέσεις και οι διαδικασίες αναγνώρισης και απονομής της ειδικότητας.

Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι το εθνικό Εξεταστικό Κέντρο για την εισαγωγή ειδικευόμενων οδοντιάτρων προς απόκτηση ειδικότητας Γναθοχειρουργικής, ορίστηκε η κλινική του Νοσοκομείου Γ. Παπανικολάου.

Στο Νομό Θεσσαλονίκης λειτουργούν στελεχωμένα εννέα (9) Κ.Υ.:

- Θέρμης
- Λαγκαδά
- Μαδύτου
- Μηχανιώνας
- Ζαγκλιβερίου
- Σοχού
- Ν. Ιωνίας
- Κουφαλίων
- Χαλάστρας

Επίσης οδοντιατρικά τμήματα λειτουργούν στα

Νοσοκομεία:

- Γ. Παπανικολάου (Παν/κή Γναθοχειρουργική κλινική)
- Θεαγένειο (Γναθοχειρουργικό τμήμα)
- Ιπποκράτειο (Οδοντιατρικό τμήμα για ΑΜΕΑ)
- Άγιος Δημήτριος (Οδοντιατρικό τμήμα για ΑΜΕΑ)
- ΑΧΕΠΑ (Ιατρείο AIDS)
- Ψυχιατρικό (Οδοντιατρικό τμήμα)
- Γ. Παπαγεωργίου (Οδοντιατρικό τμήμα)
- Άγιος Παύλος (Οδοντιατρικό τμήμα)

Η ιατροκεντρική αντίληψη που επικρατούσε μέχρι την ψήφιση του Ν.1397 πολλές φορές δημιουργήσε προβλήματα στις σχέσεις των οδοντιάτρων στις διαδικασίες λειτουργίας των Νοσοκομείων.

Η δεοντολογική και ηθική απαίτηση του κλάδου και των οργάνων του για ισότιμη ένταξη, κατοχυρώθηκε με τη νομοθετική αναφορά που ορίζει ότι στις νομικές διατάξεις η αναφορά της λέξης «γιατρός» ισοδυναμεί μ' αυτή του «οδοντιάτρου».

Οι οδοντίατροι είναι ενταγμένοι στην ιατρική υπηρεσία των ιδρυμάτων και έχουν τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις με το υπόλοιπο ιατρικό προσωπικό.

Συμμετέχουν σε όλα τα θεσμικά, επιστημονικά και διοικητικά όργανα με δικαίωμα να εκλέγουν και να εκλέγονται στα αντιπροσωπευτικά όργανα.

Πολλοί συνάδελφοι συμμετείχαν και συμμετέχουν ως εκλεγμένα μέλη των Διοικήσεων των Επιστημονικών Συμβουλίων, Δ/ντές Κ.Υ., Τομεάρχες κ.τ.λ.

Η περαιτέρω ανάπτυξη της οδοντιατρικής στο ΕΣΥ, όπως άλλωστε και στους λοιπούς ασφαλιστικούς οργανισμούς, αλλά και στους ιδιωτικούς φορείς παροχής υπηρεσιών, απαιτεί συνεχή επαγρύπνηση και προσπάθεια, αλλά και δραστηριοποίηση των συλλόγων και επιστημονικών φορέων.

Ο Πρόεδρος-Γενικός Διευθυντής
του Πε.Σ.Υ.Π. Ανατ. Μακεδονίας - Θράκης
Στράτος Χασάπης
Οδοντίατρος